

Sygn. akt V KZ 69/22

POSTANOWIENIE

Dnia 22 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek

w sprawie **P. Ł.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 22 lutego 2023 r.,

zażalenia skazanego P. Ł.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Płocku

z 30 listopada 2022 r.

o odmowie przywrócenia terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia

wyroku Sądu Okręgowego w Płocku

z 14 października 2022 r. w sprawie V Ka 222/22

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**zmienić zaskarżone postanowienie i przywrócić skazanemu P. Ł.
terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia
wyroku Sądu Okręgowego w Płocku z 14 października 2022 r. w
sprawie o sygn. akt V Ka 222/22**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 14 października 2022 r., w sprawie o sygn. akt V Ka 222/22, Sąd Okręgowy w Płocku – po rozpoznaniu apelacji - wydał wyrok zmieniający wyrok Sądu Rejonowego w Gostyninie, sygn. akt II K 358/19. Następnie, 3 listopada 2022 r. do Sądu Okręgowego w Płocku wpłynął wniosek skazanego P. Ł. o sporządzenie na piśmie uzasadnienia wyroku wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu do jego wniesienia.

Postanowieniem z 30 listopada 2022 r., sygn. akt V Ka 222/22, Sąd Okręgowy w Płocku odmówił przywrócenia terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku.

Na to postanowienie zażalenie złożył skazany P. Ł.. W uzasadnieniu zażalenia skazany wskazał, że po wydaniu wyroku przez sąd odwoławczy, opuszczając salę rozpraw, poinformował swojego obrońcę, aby ten złożył wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku. Ponieważ skazany nie ma kontaktu ze swoim obrońcą nie wie ma wiedzy czy taki wniosek został złożony.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie jest zasadne i musiało skutkować zmianą zaskarżonego postanowienia.

Na podstawie art. 422 § 1 k.p.k., w terminie zawitym 7 dni od daty ogłoszenia wyroku, strona może złożyć wniosek o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku. Dla oskarżonego pozbawionego wolności, który nie ma obrońcy i pomimo złożenia wniosku o doprowadzenie go na termin rozprawy, na którym ogłoszono wyrok - nie był obecny podczas ogłoszenia wyroku, termin ten biegnie od daty doręczenia wyroku (art. 422 § 2a k.p.k. w zw. z art. 457 § 2 k.p.k.). Jeżeli natomiast niedotrzymanie terminu zawitego nastąpiło z przyczyn od strony niezależnych, w zawitym terminie 7 dni od daty ustania przeszkody strona może złożyć wniosek o przywrócenie terminu, dopełniając jednocześnie czynności, która miała być w terminie wykonana (art. 126 § 1 k.p.k.).

Warunkiem merytorycznym uwzględnienia wniosku o przywrócenie terminu jest wykazanie przez stronę, że uchybienie terminowi, o jakim mowa w art. 422 § 1 k.p.k., nastąpiło z powodu okoliczności, na które nie miała wpływu, a które zarazem uniemożliwiły dokonanie wymaganej przez prawo czynności we właściwym czasie. Za przeszkodę niezależną od strony uznaje się m.in. przeszkody wywołane przez klęski żywiołowe (np. powódź, pożar, huragan) lub inne przyczyny o wyjątkowym charakterze. W ocenie Sądu Najwyższego, takie wyjątkowe okoliczności zaistniały w przedmiotowej sprawie, na co wskazuje analiza chronologicznego ciągu zdarzeń. Skazany został doprowadzony na rozprawę apelacyjną przed Sądem Okręgowym w Płocku w sprawie o sygn. akt V Ka 222/22 i zgodnie z treścią protokołu rozprawy

z 14 października 2022 r., nie był obecny na ogłoszeniu wyroku. Wraz z otrzymaniem odpisu wyroku, który skazany odebrał 19 października 2022 r, został błędnie pouczone, że w zwitym terminie 7 dni od daty ogłoszenia wyroku może złożyć wniosek o sporządzenie na piśmie i doręczenia uzasadnienia wyroku.

Jak wynika z twierdzeń skazanego opuszczając sale rozpraw, poinformował swojego obrońcę, aby ten złożył wniosek sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku. W związku z okoliczności przytoczonymi przez skazanego w treści wniosku o przywrócenie terminu, Sąd Okręgowy w Płocku odebrał oświadczenie od obrońcy z urzędu. Obrońca wskazał jednoznacznie, że skazany nie obligował go do złożenia wniosku o uzasadnienie zaskarżonego wyroku. Oczywistym jest, że obrońca wyznaczony z urzędu ma obowiązek podejmowania czynności procesowych do prawomocnego zakończenia postępowania (art. 84 § 2 k.p.k.). Postępowanie zostaje prawomocnie zakończone z chwilą wydania przez sąd odwoławczy orzeczenia utrzymującego w mocy, czy zmieniającego zaskarżone orzeczenie. Nie ulega również wątpliwości, że w sytuacji gdy obrońca z urzędu nie ma już obowiązku działania na korzyść skazanego i fakt ten zakomunikuje skazanemu, to oczekiwanie ze strony skazanego na dokonanie "wspólnych" ustaleń co do dalszego zaskarżenia wyroku prawomocnego nie może skutkować przyjęciem, że na obrońcy ciążył jakikolwiek obowiązek dalszego działania (*tak: postanowienie Sądu Najwyższego z 19 maja 2020 r. sygn. akt IV KZ 15/20*).

Jednak w okolicznościach przedmiotowej sprawy wynika, że niezłożenie w terminie wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku było konsekwencją nieprozumienia pomiędzy pozbawionym wolności skazanym, a jego obrońcą z urzędu, dodatkowo skazany został błędnie pouczone o terminie do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenia mu uzasadnienia wyroku. Skazany jak wynika z okoliczności błędnie zakładał, że wniosek taki złoży obrońca z urzędu, przy czym wobec braku kontaktu z obrońcą, kluczowe i decydujące znaczenie w przedmiotowej sprawie ma fakt, że złożenie wniosku o przywrócenie terminu wraz z wnioskiem o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia dzieliło kilka dni od upływu terminu zawitego, o którym skazany został błędnie pouczone.

Wobec powyższego nie jest możliwe przyjęcie, że skazany został prawidłowo pouczone o sposobie i trybie złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku zaś skazany nie może ponosić konsekwencji błędnego pouczenia.

Z uwagi na powyższe Sąd Najwyższy zmienił zaskarżone postanowienie i przywrócił skazanemu P. Ł. termin do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Płocku z 14 października 2022 r. w sprawie o sygn. akt V Ka 222/22.

Z tego względu, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej niniejszego postanowienia.